

Socialstyrelsen kräver åtgärder på akuten i Varberg

»Vårdprocessen för akut omhändertagande vid Hallands sjukhus Varberg har brister vad gäller prioriteringsrutiner, väntetider, vårdkvalitet, dokumentation och organisation.« Socialstyrelsen skräder inte orden efter sin inspektion av akutverksamheten i Varberg. (Soc 9.1-17184/2011)

Det var efter tre lex Maria-anmälningar och lika många anmälningar från enskilda som Socialstyrelsen beslöt sig för att göra en samlad bedömning i form av en inspektion, inklusive intervjuer och oanmäld observation, på akuten i Varberg. I bakgrunden fanns också den konflikt mellan läkare och sjukhusledning som kulminerade då huvudskyddsombudet och tillika Sjukhusläkarföreningens ordförande Thomas Zilling köptes ut efter att ha varslats om avsked.

Socialstyrelsen skriver i sitt tillsynsbeslut att en analys ska göras av »de risker för patientsäkerheten som kan uppkomma i samband med motsättningar mellan olika personalgrupper som deltar i vårdprocessen eller mellan personal och verksamhetsledning.«

Socialstyrelsen anser vidare att det inte är patientsäkert att patienter kan få vänta på triagering upp till en timme. Enligt Socialstyrelsen är dokumentationen också ofta bristfällig, något som gör det svårt att bedöma kvaliteten i triagen. Men myndigheten poängterar också att även om triageringen genomförts på ett adekvat sätt, så har det ett begränsat värde om den fortsatta vården av patienterna i praktiken inte genomförs i enlighet med den angivna prioriteringen. »Att patienter som bedömts vara i behov av

omedelbar läkarvård får vänta flera timmar på att undersökas av läkare är inte acceptabelt.«

Socialstyrelsen kräver nu att vårdgivaren gör en riskanalys av vårdprocessen på akutmottagningen och beskriver de faktorer som kan hota verksamhetens uppfyllelse av mål för patientgenomströmning och patientsäkerhet.

För att avvikelshantering ska kunna bli ett kraftfullt instrument för utveckling av patientsäkerhet och kvalitet, är det enligt Socialstyrelsen avgörande att den upplevs

som legitim och verkligen används av all personal. Därför är det viktigt att systemet inte används för beskyllningar eller skuldbeläggande av enskilda yrkesutövare, något som personalen vittnat om för myndighetens inspektörer. Det var två av dropparna som fick konfliktens bågare att rinna över när sjukhusledningen ville varna två läkare som inte bedömt högprioriterade patienter i tid. I stället gjorde ledningen så småningom de anmälningar enligt lex Maria som den aktuella inspektionen utgår ifrån. Sjukhusläkarföreningen ansåg att anmälningarna

var ett sätt att flytta fokus från den undermåliga arbetsmiljö som akutmottagningen utgjorde.

»Upplevelsen av att systemet har använts för att skuldbelägga enskilda yrkesutövare har såvitt Socialstyrelsen förstår det redan skadat systemets legitimitet på sjukhuset«, skriver Socialstyrelsen och lägger till att sjukhusledningen bör vidta åtgärder för att återställa det förtroendet.

Senast den 15 februari ska Region Halland inkomma med sina analyser och en handlingsplan för åtgärder.

Sara Gunnarsdotter

»Inte acceptabelt att patienter får sitta emellan«

Det är »inte acceptabelt att patienter får sitta emellan och att patientsäkerheten riskeras på grund av uppblussande och infekterade personalkonflikter«. Det anser Socialstyrelsen om att en nedsövd patient fick väckas då operatören skulle gå på möte med sjukhuschefen i Varberg. (Soc 9.3.1-15155/2011)

Förberedelse för den planerade operationen av en överarmsfraktur startade strax före klockan 10.00 då en nervblockad lades. Därefter sövdes patienten och den ansvariga operatören kontaktades. Operatören meddelade emellertid att han måste gå till ett obligatoriskt möte med sjukhuschefen kallat till klockan 12.30. Eftersom det var oklart hur länge mötet skulle pågå beslutade anestesiologen att väcka patienten. Det uppstod då en rift i bakre svalgväggen

med en mindre blödning som följde.

Kort efter att patienten lagts på uppvakningsavdelning vid 12-tiden meddelade operatören att patienten åter kunde förberedas för operation. Patienten sövdes någon timme senare, och operationen genomfördes komplikationsfritt.

Händelsen anmäldes till Socialstyrelsen enligt lex Maria, och väckte stor uppståndelse då sjukhusledningen även valde att varsla den aktuella operatören om uppsägning, något man sedan drog tillbaka. Socialstyrelsen konstaterar att patienten utsattes för en onödig risk när han sövdes två gånger inom loppet av några timmar. Socialstyrelsen anser också att större hänsyn borde tagits till att patienten inte var helt frisk då man beslutade om att delta i mötet och att väcka patienten.

Enligt Socialstyrelsen har såväl enskild hälso- och sjukvårdspersonal (ingen enskild nämns dock) som sjukhusledning och berörda verksamhetsledningar ett ansvar för den inträffade situationen eftersom arbetsmiljön var mycket ansträngt. Informationen om mötet och kallelsen var också enligt utredningen otidiga.

Vårdgivaren föreslår att man nu ska upprätta en plan för hur kommunikationen ska ske vid oförutsedda händelser, att operationssamordnarens roll förtydligas, att samarbetet mellan operatör och anestesio-log ska förbättras och att kompetens att använda »time-out« ska öka. En handlingsplan för de berörda klinikernas läkares arbetsmiljö ska också upprättas. Socialstyrelsen anser att de föreslagna åtgärderna är adekvata och önskar senast den 15 december en redovisning av hur de har förverkligats.

Sara Gunnarsdotter

Läs mer Längre versioner av artiklarna på denna sida finns på Lakartidningen.se